

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Державної служби
статистики України

від 18.09.2019 № 307

(зі змінами, затвердженими
наказом Державної служби
статистики України
від 01.03.2021 № 41)

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО
СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ
ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

Державна служба статистики України

Відповідальний за випуск – директор департаменту соціальної статистики Державної служби статистики України Сенік І. В.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо використання інструментів електронної демократії органами державної влади та місцевого самоврядування (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Методологічні положення підготовлені фахівцями департаменту соціальної статистики Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 12.07.2019 № 14).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601
- телефони: (044) 287-02-38
- факс: (044) 235-37-39
- електронна пошта: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення.....	5
II. Основні поняття та терміни.....	5
III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження.....	5
1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження.....	5
2. Джерела інформації державного статистичного спостереження.....	6
3. Система показників державного статистичного спостереження.....	6
IV. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	7
1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	7
2. Актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження.....	7
V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних.....	8
1. Методи проведення державного статистичного спостереження.....	8
2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження.....	8
VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження.....	9
VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	10
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження.....	11
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження.....	11
Список використаних джерел.....	12

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є визначення системи показників і методів проведення державного статистичного спостереження щодо використання інструментів електронної демократії органами державної влади та місцевого самоврядування.

Методологічні положення розроблені на виконання заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної демократії в Україні, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів статистичної інформації.

Скорочення та умовні позначення

ДСС	– державне статистичне спостереження;
ЕД	– електронна демократія;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки;
КОАТУУ	– Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України;
КОПФГ	– Класифікатор організаційно-правових форм господарювання;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
ТОД	– територіальні органи Держстату.

I. Загальні положення

1. Ці Методологічні положення визначають перелік показників, методи проведення, використання та поширення результатів ДСС щодо використання інструментів електронної демократії органами державної влади та місцевого самоврядування, запровадженого на виконання розпоряджень Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р "Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації" та від 12.06.2019 № 405-р "Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної демократії в Україні на 2019-2020 роки".

2. Методологічні положення ґрунтуються на нормах закону України "Про державну статистику" та ураховують положення наказів Держстату від 15.02.2017 № 41 "Про затвердження Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики", від 17.08.2018 № 170 "Про затвердження Принципів діяльності органів державної статистики України".

II. Основні поняття та терміни

Для цілей цих Методологічних положень основні терміни й поняття вживаються в значеннях, визначених законами України "Про звернення громадян", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації", Концепцією розвитку електронної демократії в Україні, затвердженою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р, глосарієм до плану статистичного спостереження, затвердженим наказом Держкомстату від 29.12.2009 № 498, і Положенням про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затвердженим наказом Держкомстату від 16.12.2009 № 481.

III. Методологічні й організаційні засади проведення державного статистичного спостереження

1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС є формування інформації про використання інструментів електронної демократії органами державної влади та місцевого самоврядування для інформаційного забезпечення моніторингу розвитку електронної демократії в Україні.

2. ДСС охоплює органи державної влади та місцевого самоврядування.

3. ДСС проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів та має такі основні характеристики:

- 1) вид ДСС:
за ступенем охоплення одиниць: суцільне;
за часом реєстрації даних: поточне;
- 2) періодичність: річна;
- 3) організаційна форма ДСС: статистична звітність;
- 4) спосіб ДСС: документальний облік;
- 5) одиниця ДСС: підприємство;
- 6) респондент ДСС: юридична особа;
- 7) органи, які здійснюють ДСС: Держстат, ТОД;
- 8) класифікатори (класифікації), що використовуються при проведенні ДСС: КВЕД, КОАТУУ, КОПФГ, КІСЕ;
- 9) місце проведення ДСС: регіони України.

2. Джерела інформації державного статистичного спостереження

Джерелом інформації ДСС є дані за формою державного статистичного спостереження № 1-ЕД (річна) "Звіт про використання інструментів електронної демократії органами державної влади та місцевого самоврядування" (далі – форма № 1-ЕД (річна)).

3. Система показників державного статистичного спостереження

1. Показниками ДСС є:
  - 1) кількість органів державної влади та місцевого самоврядування, що надають можливість використання інструментів електронної демократії;
  - 2) кількість "Е-звернень";
  - 3) кількість "Е-петицій";
  - 4) кількість оприлюднених "Е-консультацій";
  - 5) кількість оприлюднених звітів за результатами "Е-консультацій";
  - 6) кількість проєктів "Бюджет участі (громадський бюджет)".

2. Також у рамках ДСС формуються відносні показники структури та динаміки щодо використання інструментів електронної демократії.

IV. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування генеральної сукупності одиниць, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися, і переліку респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року T .

2. Формування генеральної сукупності, сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися, і переліку респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають таким критеріям:

1) інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ: S.13 "Сектор загального державного управління";

2) тип статистичної одиниці: підприємство;

3) організаційно-правова форма господарювання за кодами КОПФГ: коди 410, 415, 420, 425;

4) вид економічної діяльності згідно з КВЕД: розділ 84 "Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування".

4. Генеральна сукупність одиниць ДСС у повному обсязі є сукупністю одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись.

5. На основі сукупності одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватися, формується перелік респондентів за формою № 1-ЕД (річна), до якого включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць ДСС.

2. Актуалізація сукупності одиниць і переліку респондентів державного статистичного спостереження

Актуалізація сукупності одиниць та переліку респондентів ДСС не здійснюється.

V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних

1. Методи проведення державного статистичного спостереження

1. Засобами зв'язку, в електронному форматі або безпосередньо здійснюється інформування респондентів про їхнє залучення до участі в ДСС.

2. Інформація щодо участі у проведенні ДСС розміщується на офіційному вебсайті Держстату (<http://www.ukrstat.gov.ua>) у сервісі "Пошук за кодом ЄДРПОУ".

3. Дані за формою № 1-ЕД (річна) на паперових носіях (нарочно або поштою) або у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженого наказом Держкомстату від 12.01.2011 № 3, зареєстрованого в Мін'юсті 29.03.2011 за № 408/19146, отримуються наприкінці березня наступного за звітним року, в термін, визначений на бланку.

4. Після отримання звітів за формою № 1-ЕД (річна) здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки.

5. Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою (у тому числі у вигляді електронної звітності), накопичується і використовується під час формування сукупності одиниць, яка буде безпосередньо досліджуватися в наступному звітному році.

2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження

1. Під час обробки звітів в електронному середовищі здійснюються:

- 1) перевірка повноти введення даних;
- 2) кодування первинних даних;
- 3) арифметичні та логічні контролю первинних даних;
- 4) перевірка правильності співвідношення окремих значень показників;
- 5) виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників.

2. За результатами проведення контролів, з метою з'ясування причин виявлених неузгодженостей, може здійснюватися зв'язок з респондентами, а в разі виявлення помилок первинні дані доопрацьовуються та коригуються.

3. Формування показників ДСС здійснюється в цілому по Україні та регіонах в таких розрізах:

1) для показників кількість органів державної влади та місцевого самоврядування, що надають можливість використання інструментів електронної демократії, кількість "Е-звернень", кількість "Е-петицій", кількість оприлюднених "Е-консультацій", кількість оприлюднених звітів за результатами "Е-консультацій" за угрупованнями установ (органи державної влади, органи місцевого самоврядування);

2) для показника кількість органів державної влади та місцевого самоврядування, що надають можливість використання інструментів електронної демократії, за видами інструментів електронної демократії ("Е-звернення", "Е-петиції", "Е-консультації", "Бюджет участі (громадський бюджет)");

3) для показника кількість "Е-звернень" за ступенем їх опрацювання (zareєстровані, розглянуті);

4) для показника кількість "Е-петицій" за результатами їх розгляду (оприлюднені, підтримані);

5) для показника кількість проєктів "Бюджет участі (громадський бюджет)" за видами (подані громадськістю, винесені на голосування, підтримані).

4. Після кожного звітного року відбувається архівування матеріалів.

VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження

1. Для забезпечення якості даних контролюється рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, та причини їх ненадання. Оскільки у рамках проведення ДСС звіти подають органи державної влади та місцевого самоврядування, очікуваний рівень відповідей для ДСС становить 100%. Для його досягнення в разі відсутності звіту використовують метод безпосереднього контакту з респондентом для повторного нагадування та з'ясування причини неотримання звіту. Метод компенсації даних у разі неотримання звітів не застосовується.

2. Для контролю якості результатів ДСС використовуються такі методи, як: аналіз даних у часі (порівняння з попереднім роком); взаємозв'язок показників (наприклад, надання установою можливості використання інструментів електронної демократії "Е-звернення", "Е-петиції", "Е-консультації", "Бюджет участі (громадський бюджет)" та інших інструментів з наявністю в установі власного вебсайту, який функціонував у мережі Інтернет; кількість підтриманих "Е-петицій" з кількістю оприлюднених "Е-петицій").

3. Публікація результатів ДСС здійснюється не пізніше ніж через три місяці після звітної дати. Дані супроводжуються відповідними поясненнями щодо методології проведення ДСС та визначеннями показників.

4. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС складається стандартний звіт з якості. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів ДСС за конкретний період спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних та процесів.

Звіт розміщується на офіційному вебсайті Держстату та оновлюється в міру змін ключових метаданих ДСС (методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо).

VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про захист персональних даних", "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС.

2. Для дотримання встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності реалізуються такі заходи:

1) захист первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення ДСС, відповідно до вимог Закону України "Про державну статистику", та використання їх виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

3. При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для показників, що наведені в пункті 1 глави 3 розділу III цих Методологічних положень.

Загроза розкриття первинних даних визначається за правилом порогового значення, згідно з яким значення статистичного показника (ознаки) щодо підприємств є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості одиниць (щонайменше три).

4. Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про державну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації).

Терміни оприлюднення, вихідні показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитам користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитам.

IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження

Перегляд даних ДСС не здійснюється.

Директор департаменту
соціальної статистики

І. СЕНИК

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" (зі змінами та доповненнями) від 17.09.1992 № 2614-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>.
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" (зі змінами та доповненнями) від 13.01.2011 № 2939-XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
3. Закон України "Про захист персональних даних" (зі змінами та доповненнями) від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.
4. Закон України "Про звернення громадян" від 02.10.1996 № 393/96-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>.
5. Закон України "Про інформацію" (зі змінами та доповненнями) від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
6. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
7. Глосарій до плану статистичного спостереження, Держкомстат, 2009. URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm.
8. Державний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 (зі змінами). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03.12.2014 № 378. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. Концепція розвитку електронної демократії в Україні, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-р>.
11. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15.02.2017 № 41. URL: http://ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/41/41_2017.htm.
12. Перелік кодів органів державного управління для статистичних цілей, затверджений Головою Держстату від 10.04.2019 № 17.4-12/4-19. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

13. План заходів щодо реалізації Концепції розвитку електронної демократії в Україні на 2019-2020 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 405-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/405-2019-p>.

14. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 21.12.2009 № 481. URL: <http://ukrstat.gov.ua/edrpoou/prso.htm>.

15. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12.01.2011 № 3. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

16. Принципи діяльності органів державної статистики України, затверджені наказом Держстату від 17.08.2018 № 170. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

17. Посібник із складання статистики економіки інформаційних технологій. UNCTAD/SDTE/ECB/2007/2/REV.1. URL: <http://measuring-ict.UNCTAD.Org>.